

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul legii privind desenele și modelele industriale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind desenele și modelele industriale este elaborat de către Ministerul Justiției în comun cu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI). Totodată, în procesul de elaborare a proiectului au fost luate în considerare recomandările formulate de experta Delia Belciu, care a acordat suport consultativ în cadrul proiectului Uniunii Europene ”Consolidarea drepturilor de proprietate intelectuală (DPI) în Armenia, Republica Moldova și Ucraina (EU4IP)”, implementat de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea proiectului de lege privind desenele și modelele industriale este condiționată de prioritățile stabilite în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (PNA 2025-2029) – acțiunea normativă nr. 6 din Capitolul 7 ”Dreptul proprietății intelectuale” Clusterul 2 ”Piața internă”. Respectiv, conform PNA 2025-2029 proiectul are scopul de a transpune prevederile următoarelor acte UE relevante în domeniu: - Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (Text cu relevanță pentru SEE); - Directiva (UE) 2024/2823 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE); - Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele și modelele industriale ale Uniunii Europene; - Regulamentul (UE) 2024/2822 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 6/2002 al Consiliului privind desenele sau modelele industriale comunitare și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2246/2002 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE). Totodată, la 1 iulie 2026 a intrat în vigoare Regulamentul (UE) 2026/715 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2026 privind desenele și modelele industriale ale Uniunii Europene (codificare) (Text cu relevanță pentru SEE), care abrogă Regulamentul (CE) nr. 6/2002 și Regulamentul (UE) 2024/2822. În conformitate cu dreptul Uniunii Europene, regulamentul are aplicabilitate directă în statele membre și va deveni obligatoriu și direct aplicabil în Republica Moldova de la data dobândirii calității de stat membru al Uniunii Europene. În acest context, proiectul legii privind desenele și modelele industriale este elaborat cu respectarea dispozițiilor Regulamentului (UE) 2026/715, în măsura în care acestea sunt relevante pentru cadrul normativ național, și creează cadrul juridic necesar aplicării efective și directe a acestuia în Republica Moldova de la data aderării la Uniunea Europeană. Astfel, proiectul urmărește alinierea legislației naționale la noul cadru juridic al Uniunii Europene în domeniul protecției desenelor și modelelor industriale și asigurarea coerenței acesteia cu legislația Uniunii Europene aplicabilă în materie.

Totodată, proiectul legii asigură și cadrul normativ necesar implementării *Tratatului privind dreptul desenelor și modelelor industriale (DLT)*, adoptat în cadrul Conferinței diplomatice pentru încheierea și adoptarea Tratatului privind dreptul desenelor și modelelor industriale (DLT), organizată de Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale în perioada 11 – 22 noiembrie 2024, în orașul Riyadh, Regatul Arabiei Saudite, precum și compatibilitatea procedurilor naționale de protecție a desenelor și modelelor industriale cu prevederile acestuia. Acest tratat stabilește cadrul internațional armonizat pentru simplificarea și uniformizarea procedurilor de acordare a protecției desenelor și modelelor industriale.

Republica Moldova a semnat tratatul menționat la data de 22 noiembrie 2024 în temeiul Decretului nr. 1638-IX din 5 noiembrie 2024 pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării Tratatului privind dreptul desenelor și modelelor industriale (DLT). Republica Moldova urmează să ratifice tratatul în conformitate cu procedurile regulamentare.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Obiectivul sistemului de protecție a desenelor și modelelor industriale constă în instituirea unui cadru juridic clar, accesibil și eficient, care să asigure protecția juridică a acestor obiecte de proprietate intelectuală și să garanteze exercitarea de către titularii de drepturi a prerogativelor conferite de lege. Acest sistem juridic urmărește stimularea creativității în domeniul designului industrial, încurajarea dezvoltării de produse cu valoare estetică și funcțională sporită, precum și valorificarea economică a desenelor și modelelor industriale, contribuind la consolidarea competitivității întreprinderilor și la dezvoltarea unui mediu concurențial echitabil.

Protecția juridică a desenelor și modelelor industriale prezintă o importanță semnificativă atât pentru titularii de drepturi, cât și pentru dezvoltarea economică. Astfel, desenele și modelele industriale constituie un instrument de protecție a aspectului exterior al produselor, contribuind la individualizarea acestora pe piață, sporirea atractivității comerciale și consolidarea poziției concurențiale a producătorilor.

Cadrul normativ național care stabilește drepturile și obligațiile ce rezultă din crearea, protecția juridică și utilizarea desenelor și modelelor industriale, precum și procedura de înregistrare a acestora este constituit din:

- Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale (în continuare – *Legea nr. 161/2007*), care constituie legea cadru în domeniul de referință și reglementează sistemul național de protecție a desenelor și modelelor industriale, instituit conform principiilor generale și conceptelor stabilite de tratatele internaționale în domeniu;

- Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1496/2008;

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 8/2022 privind modul și condițiile de acordare a permisiunii de folosire a denumirii oficiale sau istorice a statului în marcă/desen sau model industrial.

Evoluția industriei, diversificarea formelor de exprimare creativă și intensificarea concurenței economice au determinat acordarea unei importanțe sporite aspectului exterior și elementelor vizuale distinctive care contribuie la individualizarea creațiilor aplicate în domeniul industrial. În acest context, desenele și modelele industriale constituie un instrument juridic de protecție a creațiilor de design, asigurând titularilor posibilitatea de a valorifica elementele estetice și vizuale rezultate din activitatea creativă.

Un desen sau model industrial constă în aspectul exterior al unui produs, determinat de caracteristici precum liniile, contururile, forma, culorile, textura, materialele sau ornamentația acestuia, inclusiv de mișcarea, tranziția sau orice alt tip de animare a acestor caracteristici. Protecția juridică a desenelor și modelelor industriale permite titularilor să valorifice drepturile asupra creațiilor de design, contribuind la stimularea activității creative și la protejarea investițiilor realizate în dezvoltarea acestora.

Astfel, în condițiile în care formele de creație și utilizare a tehnologiilor moderne în procesele de proiectare și comercializare sunt în plină diversificare, este necesară asigurarea unui cadru juridic clar, eficient și adaptat evoluțiilor din domeniul desenelor și modelelor industriale. Un mecanism de protecție modern și eficient este esențial pentru garantarea exercitării și apărării efective a drepturilor conferite titularilor, precum și pentru valorificarea economică a creațiilor protejate.

La nivelul Uniunii Europene, cadrul juridic al protecției desenelor și modelelor industriale în Uniunea Europeană este fundamentat pe două instrumente legislative: Directiva (UE) 2024/2823 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale și Regulamentul (UE) 2026/715 privind desenele și modelele industriale ale Uniunii Europene. Aceste acte asigură un cadru armonizat și adaptat evoluțiilor economice, tendințelor în design industrial și noilor forme de creație susceptibile de protecție juridică. Totodată, noile reglementări simplifică și clarifică normele aplicabile, eficientizează procedurile de înregistrare și sporesc accesibilitatea sistemului de protecție a desenelor și modelelor industriale la nivelul Uniunii Europene. Acest sistem instituie o protecție unitară a desenelor și modelelor industriale pe întreg teritoriul Uniunii Europene, coexistând cu sistemele naționale de protecție ale statelor membre.

Astfel, cadrul legislativ european este adaptat provocărilor generate de digitalizare, de dezvoltarea noilor forme de creație, exploatare și valorificare a designului industrial, precum și de necesitatea consolidării mecanismelor de prevenire și combatere a încălcărilor drepturilor asupra desenelor și modelelor industriale. Legislația Uniunii Europene urmărește să ofere un nivel eficient de protecție titularilor de drepturi și operatorilor economici, să încurajeze creativitatea și investițiile în design, precum și să contribuie la dezvoltarea unei economii bazate pe inovare și valorificarea proprietății intelectuale.

Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative în procesul de armonizare a cadrului normativ național cu standardele internaționale și europene în domeniul proprietății intelectuale. Totodată, pentru a îmbunătăți și a facilita accesul la protecția desenelor și modelelor industriale și pentru a spori securitatea juridică și previzibilitatea, este necesar ca procedura națională de înregistrare a desenelor și modelelor industriale să fie eficientă și transparentă și să urmeze rigorii și proceduri similare celor aplicabile desenelor și modelelor industriale UE.

În concluzie, elaborarea proiectului de lege este necesară în vederea perfecționării sistemului național de protecție a proprietății intelectuale și asigurării conformității cu legislația UE. Totodată, această inițiativă este justificată și de necesitatea consolidării securității juridice, facilitării accesului la protecția desenelor și modelelor industriale, precum și creării unui cadru normativ mai coerent și adaptat cerințelor actuale ale pieței interne.

Dinamica indicatorilor statistici și numărul cererilor depuse, desenelor și modelelor industriale incluse în cererile depuse, precum și numărul certificatelor eliberate este prezentată mai jos.

Tab. 1. Numărul Cererilor depuse pentru înregistrarea desenelor și modelelor industriale

Cereri depuse, total					
Anii	2021	2022	2023	2024	2025
Procedura națională	67	46	28	50	54
Procedura internațională	145	135	178	150	166
Total	212	181	206	200	220

Tab. 2. Numărul desenelor și modelelor industriale incluse în cererile depuse

Anii	2021	2022	2023	2024	2025
Procedura națională	661	277	137	259	290
Procedura internațională	563	342	506	518	485
Total	1224	619	643	777	775

Tab. 3. Numărul certificatelor eliberate prin procedura națională

Anii	Titulari naționali	Titulari străini	Total
2021	44	3	47
2022	39	9	48
2023	29	3	32
2024	9	1	10
2025	22	2	24

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Crearea unui cadru juridic modern și adaptat evoluțiilor actuale în materia desenelor și modelelor industriale constituie un instrument important de dezvoltare economică. În acest sens, proiectul legii urmărește modernizarea reglementărilor naționale în domeniu, asigurarea unei protecții juridice clare și eficiente, precum și corelarea legislației Republicii Moldova cu standardele și reglementările Uniunii Europene. Astfel, proiectul legii include următoarele dispoziții:

Capitolul I. Dispoziții generale (art. 1-4)

Dispozițiile generale stabilesc cadrul juridic de dobândire și protecție a drepturilor asupra desenelor și modelelor industriale, noțiunile utilizate în cuprinsul legii, precum și atribuțiile oficiului de proprietate intelectuală în calitate de autoritate responsabilă pentru înregistrarea desenelor și modelelor industriale.

Capitolul II. Dreptul material privind desenele și modelele industriale (art. 5-27)

Acest capitol reglementează condițiile de protecție a desenelor și modelelor industriale, inclusiv cerințele privind noutatea și caracterul individual. De asemenea, acest capitol prevede întinderea și durata protecției, drepturile autorului și ale titularului asupra desenului sau modelului industrial, drepturile exclusive conferite prin înregistrare, limitările acestor drepturi, epuizarea drepturilor, clauza privind repararea, raportul cu domeniul dreptului de autor, simbolul de înregistrare.

Totodată, capitolul dat reglementează modalitățile de transmitere a drepturilor asupra desenului sau modelului industrial prin cesiune, licență, succesiune, precum și gajul desenului sau modelului industrial.

Capitolul III. Înregistrarea desenului sau modelului industrial (art. 28-50)

În capitolul dat este reglementată procedura de depunere și examinare a cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial, reprezentarea desenului sau modelului industrial, cererile multiple, stabilirea datei de depozit și revendicarea priorității. De asemenea, se instituie etapele examinării cererii de către AGEPI, motivele care pot determina respingerea cererii, posibilitatea amânării publicării, modificarea, divizarea și retragerea cererii, precum și procedura de contestare a deciziilor. Capitolul vizat reglementează și înregistrarea propriu-zisă, publicarea datelor relevante, eliberarea certificatului de înregistrare și reînnoirea protecției.

Capitolul IV. Stingerea drepturilor asupra desenului sau modelului industrial (art. 51-55)

Normele incluse în capitolul dat reglementează cazurile și procedura prin care drepturile asupra desenului sau modelului industrial pot înceta. În acest context, capitolul stabilește temeiurile declarării nulității drepturilor asupra desenului sau modelului industrial, procedura de examinare a cererilor de declarare a nulității, efectele juridice, precum și posibilitatea titularului de a renunța la drepturile conferite prin înregistrare.

Prin aceste reglementări, se urmărește asigurarea unui mecanism juridic clar în ceea ce privește situațiile în care desenele sau modelele industriale nu îndeplinesc condițiile legale sau asupra cărora titularul nu mai dorește să mențină protecția.

Capitolul V. Înregistrarea internațională a desenelor sau modelelor industriale (art. 56-61)

Capitolul dat reglementează procedura de înregistrare internațională a desenelor și modelelor industriale în conformitate cu Aranjamentul de la Haga și Regulamentul comun de aplicare a Aranjamentului de la Haga conform Actului din 1999. Totodată, capitolul stabilește condițiile de depunere a cererii internaționale, taxele aferente, procedura de verificare a cererii internaționale depuse prin intermediul AGEPI, modalitatea de reînnoire și introducere a modificărilor în cererea internațională, precum și procedura de

examinare a înregistrărilor internaționale care desemnează Republica Moldova și efectele juridice ale acestora.

Capitolul VI. Asigurarea respectării drepturilor (art. 62-73)

Normele privind asigurarea respectării drepturilor asupra desenelor și modelelor industriale urmăresc transpunerea Directivei 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. Prin aceste reglementări, se urmărește instituirea unui sistem de protecție eficient, proporțional și disuasiv împotriva utilizării neautorizate a desenelor sau modelelor industriale.

Astfel, prin transpunerea directivei în sistemul național se va asigura disponibilitatea unor instrumente juridice echivalente, încât titularii drepturilor să își poată exercita efectiv prerogativele.

Capitolul VII. Prevederi comune (art. 74-84)

Capitolul respectiv include regulile privind inspectarea publică a dosarelor de înregistrare și accesul la informațiile de interes public, regimul juridic al Registrului național al desenelor și modelelor industriale, precum și publicarea informațiilor oficiale în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală.

Totodată, sunt reglementate dispozițiile referitoare la limba de procedură, modalitățile de depunere a solicitărilor și a materialelor la AGEPI, notificarea participanților la procedură, reprezentarea în fața autorității competente, precum și mecanismele procedurale privind prelungirea termenelor, repunerea în termenul omis și repunerea în drepturi. De asemenea, capitolul stabilește competențele autorităților abilitate în soluționarea litigiilor din domeniu, precum și stabilește regimul juridic al taxelor.

Capitolul VIII. Dispoziții finale și tranzitorii (art. 85-87)

Acest capitol reglementează data intrării în vigoare a legii, abrogarea Legii nr. 161/2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale, măsurile tranzitorii aplicabile cererilor, certificatelor de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale, litigiilor aflate în curs, precum și obligația Guvernului de a aduce actele sale normative în conformitate cu noua lege și de a elabora actele normative necesare pentru punerea în aplicare a acesteia. Noul act normativ va intra în vigoare la data de 9 decembrie 2027, cu excepția unor dispoziții care vor intra în vigoare și altele care se vor abroga la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Proiectul de act normativ prezintă următoarele **noutăți cheie**:

- Extinderea noțiunilor. Noua lege aduce unele modificări noțiunii de „*desen sau model industrial*” prin includerea în sfera de protecție a animațiilor. În același timp, noțiunea de „*produs*” este redefinită într-un sens mai larg, astfel încât să includă orice articol, indiferent dacă este încorporat într-un obiect fizic sau există într-o formă necorporală. De asemenea, sunt incluse în mod expres în categoria produselor interfețele grafice pentru utilizatori, logourile, simbolurile grafice și dispunerile spațiale (art. 3).

- Consolidarea protecției titularilor împotriva reproducerii digitale. Noua reglementare permite titularului să interzică crearea, descărcarea sau distribuirea oricărui suport sau software care înregistrează desenul sau modelul industrial pentru a permite fabricarea produsului, oferind astfel un control strict asupra reproducerii digitale (art. 17 alin. (2) lit. d)).

- Instituirea unui regim al epuizării drepturilor prin care se extinde spațiul teritorial de plasare a produselor și pe piața UE/SEE odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, ceea ce generează efecte benefice asupra mediului de afaceri. O asemenea abordare va contribui la dezvoltarea concurenței, fiind favorizat accesul la produse originale din alte state, fără o dependență completă de distribuitorul oficial (art. 19).

- Clauza privind repararea, are scopul liberalizării pieței pieselor de schimb pentru a oferi opțiuni de reparare la prețuri accesibile. Potrivit acesteia, nu beneficiază de protecție desenele sau modelele industriale care constituie piese ale unui produs complex, utilizate exclusiv pentru repararea acestuia în vederea restabilirii aspectului său inițial. Aplicarea acestei excepții este condiționată de informarea clară a consumatorilor cu privire la originea comercială a piesei și la identitatea fabricantului (art. 20).

- Modernizarea reprezentării desenului sau modelului industrial. Proiectul de lege introduce reguli moderne care permite o descriere mult mai precisă a desenului sau modelului industrial și permite utilizarea unor forme digitale avansate, cum ar fi videoclipuri, imagistică computerizată sau modelare computerizată. În cadrul acestor reprezentări, pot fi incluse „declarații de renunțare vizuale”, care servesc la marcarea grafică explicită a elementelor pentru care nu se solicită protecție, asigurând astfel o definire precisă și clară a limitelor juridice ale înregistrării (art. 31).

- Simplificarea procedurilor și restrângerea termenelor. Proiectul de lege simplifică procedura de înregistrare, prin excluderea procedurii de opoziție, limitarea examinării doar la motivele absolute de refuz, precum și prin reducerea termenelor aferente etapelor procedurale (art. 37-40, 44, 48 și 49).

- Publicarea desenului sau modelului industrial acceptat spre înregistrare. Proiectul legii instituie publicarea desenului sau modelului industrial acceptat spre înregistrare ca etapă a procedurii de înregistrare (art. 44), asigurând posibilitatea contestării deciziei de înregistrare (art. 46) și perfecționează mecanismul amânării publicării la cererea solicitantului, în condițiile stabilite de lege (art. 45).

- Declararea nulității dreptului asupra unui desen sau model industrial de către AGEPI. Proiectul legii instituie un mecanism administrativ de declarare a nulității dreptului asupra unui desen sau model industrial de către oficiul național de proprietate intelectuală, prin intermediul unei comisii specializate create în acest scop, contribuind la eficientizarea procedurilor de soluționare a cauzelor privind valabilitatea drepturilor dobândite (art. 51-53).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Obligația de aliniere a legislației naționale la acquis-ul UE este un angajament al statului și, prin urmare, nu sunt identificate opțiuni alternative.

Lipsa unei intervenții de modificare a cadrului normativ în materie de desene și modele industriale va constitui un obstacol în procesul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană și, totodată, va menține în continuare divergențele și carențele pe care le are la moment sistemul național de protecție a desenelor și modelelor industriale în raport cu sistemul european, precum și necorespunderea acestuia tuturor cerințelor de funcționare a pieței unice pentru drepturile de proprietate intelectuală, la nivel european.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea unei noi legi privind desenele și modelele industriale va avea impact asupra sectorului public prin consolidarea cadrului instituțional și sporirea nivelului de cooperare interinstituțională.

- Consolidarea cadrului instituțional

Un nou proiect de lege privind desenele și modelele industriale va contribui la modernizarea cadrului normativ, va exclude lacunele constatate și va permite perfecționarea procedurilor de depunere, examinare, înregistrare și publicare a desenelor și modelelor industriale, prin alinierea acestora la standardele și practicile Uniunii Europene. Totodată, noul cadru normativ va avea un impact pozitiv asupra activității autorităților competente, prin uniformizarea practicilor administrative, clarificarea conceptelor și a procedurilor aplicabile, precum și prin reducerea riscului unor interpretări neuniforme și al erorilor tehnico-juridice în procesul de aplicare a legislației în materie de protecție a desenelor și modelelor industriale.

De asemenea, prin instituirea unor proceduri mai clare, mai transparente și eficiente în ceea ce privește asigurarea respectării drepturilor, se va contribui la consolidarea capacităților instituționale ale autorităților cu responsabilități în domeniul dat, sistemul de protecție va fi mai eficient și va spori încrederea titularilor față de autoritățile și mecanismele naționale de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală.

- Sporirea nivelului de cooperare interinstituțională

Adoptarea unei legislații naționale moderne și armonizate cu legislația Uniunii Europene în domeniul desenelor și modelelor industriale va transmite un semnal pozitiv partenerilor internaționali cu privire la angajamentul Republicii Moldova de a asigura un nivel înalt de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală. Aceasta va contribui la consolidarea cooperării economice și comerciale, va facilita integrarea în piața Uniunii Europene și participarea Republicii Moldova la inițiative și mecanisme de cooperare internațională în domeniul proprietății intelectuale.

Totodată, un cadru juridic armonizat cu standardele UE va consolida încrederea investitorilor în capacitatea instituțiilor naționale de a asigura protecția eficientă a desenelor și modelelor industriale, contribuind la securitatea juridică a titularilor de drepturi și la creșterea competitivității economiei naționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea legii privind desenele și modelele industriale nu va genera cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Inițiativa normativă implică costuri ce țin de elaborarea proiectului de lege privind desenele și modelele industriale, iar o estimare financiară preliminară a costurilor de implementare a activităților planificate sunt prezentate în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (acțiunea normativă nr. 6 din Capitolul 7 "Dreptul proprietății intelectuale" Clusterul 2 "Piața internă").

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Elaborarea unui nou proiect de lege privind desenele și modelele industriale va avea un impact pozitiv asupra mediului privat prin instituirea unui cadru juridic clar și eficient privind condițiile de protecție, procedurile de înregistrare, reînnoire și apărare a drepturilor asupra desenelor și modelelor industriale, în concordanță cu standardele Uniunii Europene.

Noile reglementări vor facilita accesul autorilor, întreprinderilor mici și mijlocii și al altor titulari de drepturi la mecanisme de protecție mai previzibile și mai transparente,

contribuind la reducerea incertitudinilor juridice și a eforturilor administrative aferente protecției desenelor și modelelor industriale.
Proiectul de lege va contribui la valorificarea economică eficientă a desenelor și modelelor industriale, precum și la crearea unor condiții favorabile pentru cooperarea economică internațională și integrarea mediului de afaceri național în relațiile economice externe.
4.4. Impactul social
Proiectul de lege va avea un impact social pozitiv prin consolidarea unui cadru normativ modern și echilibrat în domeniul protecției desenelor și modelelor industriale, care stimulează inovarea, creativitatea și dezvoltarea activităților economice bazate pe proprietatea intelectuală. Totodată, măsurile propuse vor contribui la îmbunătățirea accesului la produse, ca urmare a intensificării concurenței pe piață, cu efecte favorabile asupra consumatorilor.
Respectiv, proiectul de act normativ vine cu reglementări ce echilibrează protecția drepturilor titularilor asupra desenelor și modelelor industriale cu interesele consumatorilor și ale pieței serviciilor de reparații. Liberalizarea pieței pieselor de schimb reduce riscul apariției unui monopol al producătorilor asupra piețelor secundare și facilitează accesul consumatorilor la piese compatibile furnizate de producători independenți. Creșterea concurenței pe piață poate conduce la prețuri mai competitive, la îmbunătățirea calității serviciilor și la reducerea fenomenului de „captivitate” a consumatorilor față de producătorul original.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Prin proiectul legii privind desenele și modelele industriale se transpun complet prevederile:
- <i>Directivei 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală</i> - prin instituirea cadrului juridic privind asigurarea respectării drepturilor asupra desenelor și modelelor industriale, inclusiv prin reglementarea mijloacelor procedurale și a măsurilor de protecție împotriva încălcării acestora;
- <i>Directivei (UE) 2024/2823 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale</i> – prin preluarea principiilor comune privind condițiile de protecție și procedurile de înregistrare a desenelor și modelelor industriale, precum și prin instituirea unor mecanisme menite să simplifice procedurile, să uniformizeze practicile administrative și să consolideze protecția juridică a titularilor de drepturi.
Transpunerea integrală a directivelor menționate în proiectul legii privind desenele și modelele industriale, inclusiv prin norme care vor intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, asigură alinierea deplină a legislației naționale

în materia protecției desenelor și modelelor industriale, astfel încât, la momentul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, să fie asigurată aplicarea corespunzătoare a cadrului juridic relevant, fără a fi necesare intervenții normative suplimentare.

Totodată, proiectul de lege creează cadrul juridic necesar aplicării *Regulamentului (UE) 2026/715 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2026 privind desenele și modelele industriale ale Uniunii Europene* prin reglementarea aspectelor care, potrivit regulamentului, sunt de competența statelor membre. La data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, regulamentul va deveni direct aplicabil, în conformitate cu dreptul Uniunii Europene.

Pentru actele UE care fac obiectul transpunerii conform proiectului legii au fost perfectate tabele de concordanță.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 8 lit. a) și art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost publicat, la data de 12.03.2026, anunțul despre inițierea elaborării acestui proiect, pe portalul guvernamental <https://particip.gov.md>¹, pe site-ul web oficial al Ministerului Justiției <https://justice.gov.md>², precum și pe site-ul web oficial al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală <https://agepi.gov.md>³, fiind solicitată implicarea tuturor subiecților interesați prin prezentarea propunerilor în acest sens, până la data de 22.03.2026. Nu au fost recepționate careva propuneri în acest sens.

7. Concluziile expertizelor

Urmează a fi completat ulterior efectuării acestora.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect se încadrează perfect în cadrul normativ în vigoare, întrucât are drept scop consolidarea unui mecanism de protecție deja instituit și reglementat.

Totodată, urmare adoptării proiectului, în temeiul art. 2 alin. (4) din lege, în vederea stabilirii condițiilor de perfectare, de depunere și de examinare a cererii de înregistrare a desenelor și modelelor industriale, inclusiv privind introducerea modificărilor, rectificarea erorilor, retragerea cererii, solicitarea amânării publicării, accesul la dosarul cererii pe durata perioadei de amânare va fi elaborat Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale, care urmează a fi aprobat de Guvern.

De asemenea, proiectul legii stabilește înscrierea informațiilor privind înregistrarea desenelor și modelelor industriale în Registrul național al desenelor și modelelor industriale, fiind necesară realizarea acțiunilor de reglementare a registrului.

Legea privind desenele și modelele industriale urmează să intre în vigoare la data de 9 decembrie 2027, în corelare cu termenul prevăzut pentru aplicarea deplină a normelor Directivei (UE) 2024/2823. Totodată, proiectul legii stabilește că anumite dispoziții vor

¹ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-referitor-la-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-privind-desenele-si-modelele-industriale/16363>

² <https://justice.gov.md/ro/content/anunt-referitor-la-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-privind-desenele-si-modelele>

³ <https://agepi.gov.md/ro/news/anun%C8%9B-referitor-la-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-de-lege-privind-desenele-%C8%99i-modelele>

intra în vigoare, iar altele vor fi abrogate de la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, în vederea asigurării aplicării directe a Regulamentului (UE) 2026/715 și a corelării legislației naționale cu dreptul Uniunii Europene.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Urmare adoptării proiectului legii este necesară:

- elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale (acțiunea normativă nr. 10 din Capitolul 7 "Dreptul proprietății intelectuale" Clusterul 2 "Piața internă" din PNA 2025 - 2029);

- asigurarea cadrului normativ de reglementare a Registrului național de desene și modele industriale, în conformitate cu legislația privind registrele.